

مدرسه های سبز

محدثه صفاریه، آموزگار، سمنان

مدرسه سبز آن است که با صرفه جویی در انرژی، منابع زیست محیطی و پول، محیطی پاک، سالم و سبز ایجاد می کند. این مدرسه ها با ایجاد تجربه یادگیری در دانش آموزان، جهان را به سمت آینده ای سالم تر، پاک تر و پایدارتر هدایت می کنند.

از سلامت نسل بعدی و زمینی بستگی دارد که در آن زندگی می کنیم. از این رو منطقی است ما به فرزندان خود دانش و مهارت رویارویی با مسائل زیست محیطی آینده را آموزش دهیم. مدیران مدرسه باید به عنوان رهبران پایداری محیطی عمل کنند تا ابزاری برای مبتکر بودن و محیطی سالم برای یادگیری به دانش آموزان بدهند. محیط سبز یک مدرسه هزینه های قبضه های آب و برق را کاهش می دهد و با به حداقل رساندن خطرات ناشی از آلودگی های زیست محیطی، کلاس های درس سالم و سازنده را تقویت می کند. همچنین، تحقیقات نشان داده اند، مدرسه سبز روی کاهش غیبت و افزایش عملکرد تحصیلی دانش آموزان نقش داشته است. همچنین، این نوع مدرسه ها به عنوان ابزاری برای آموزش تلقی می شوند و می توانند مفاهیم و ارزش هایی چون پنل های خورشیدی، توربین های بادی و سوخت های جایگزین، صرفه جویی در انرژی و مسئولیت پذیری در مدرسه را به دانش آموزان آموزش دهند.

در دوران معاصر، تلاش برای حفظ محیط زیست مورد توجه بسیاری واقع شده است. برخی از دلایل این توجه عبارتند از:

- کاهش آلودگی هوا، آب و زمین؛ ● تسهیل حفاظت از منابع طبیعی برای نسل های آینده؛ ● تضمین حفاظت از تنوع زیستی؛ ● اجرای توسعه پایدار؛ ● بازگرداندن تعادل بوم شناختی (اکولوژیکی)؛ ● نجات سیاره از پیامدهای مضر گرمایش جهانی.

به همین دلیل، آموزش محیط زیست به کودکان با تمرکز بر ایجاد مدرسه های سبز ضرورت می یابد. مدرسه سبز به عنوان ساختاری تعریف می شود که محیطی سالم برای آموزش و یادگیری ایجاد می کند و در عین حال، به طور پایدار انرژی و منابع موجود را حفظ می کند. مدرسه سبز چهار ستون دارد: ۱. تلاش برای محیطی عاری از سموم؛ ۲. استفاده پایدار از منابع؛ ۳. ایجاد فضای سبز سالم؛ ۴. آموزش، یادگیری و مشارکت. آینده انسان ها به حفاظت

راهکارهای مؤثر در ایجاد مدرسه سبز

- **ایجاد و مدیریت باشگاه سبز:** با کمک دانش آموزان علاقه مند و دوستدار محیط زیست باشگاه سبز تشکیل دهید. این دانش آموزان برای شروع می توانند یک هدف کوچک تعیین و آن را عملی کنند و به مرور زمان به ایده های بزرگ تر فکر کنند.

- **مسابقه تزئین سطل بازیافت:** هر کلاس سطل بازیافت خود را تزئین می کند و آن را به نمایش می گذارد. سپس دانش آموزان کل مدرسه با رأی دادن بهترین سطل بازیافت را انتخاب می کنند.

- **تعیین یک روز به عنوان روز جمع آوری زباله:**

این رویداد می تواند سالانه، ماهانه یا هفتگی انجام شود. این رویداد به دانش آموزان کمک می کند از محل ریختن زباله های خود آگاه تر شوند و دقت بیشتری به تمیزی محیط اطراف خود داشته باشند.

- **مشارکت دانش آموزان در کاشت گیاه و ایجاد باغچه کوچک در مدرسه یا ایجاد گلخانه:** بچه ها را در مراقبت از گیاهان مشارکت دهید و باغبان هایی کوچک پرورش دهید. می توانید فضایی از باغچه را به دانش آموزان اختصاص دهید تا سبزی بکارند و محصول خود را برداشت کنند یا هزینه حاصل از فروش آن را به مدرسه اختصاص دهید.

● **ایجاد پنل‌های خورشیدی در سطح مدرسه:** سقف‌های مسطح مدرسه مکان خوبی برای استفاده از انرژی خورشید است.

● **در نظر گرفتن روز پاک‌سازی و ایجاد ایستگاه بازیافت لباس:** در روز پاک‌سازی یک جعبه بگذارید و از دانش‌آموزان و والدین بخواهید وسایلی مانند مدادرنگی نیمه استفاده‌شده و دفترچه را در آن بیندازند. در سال تحصیلی آینده از آن‌ها استفاده کنید یا آن‌ها را اهدا کنید. یک ایستگاه بازیافت لباس راه‌اندازی کنید و آن را به والدین و کارکنان اطلاع دهید. بگذارید لباس‌های قدیمی و استفاده‌نشده‌شان را بیاورند و به یک مؤسسه خیریه محلی اهدا کنند.

● **بازدید از یک مرکز بازیافت:** در سفری میدانی به یک مرکز بازیافت یا دفن زباله بروید. بازدید از محل دفن زباله به دانش‌آموزان کمک می‌کند ببینند چه مقدار زباله جمع‌آوری شده است. یک سفر به مرکز بازیافت نشان می‌دهد تلاش‌های آن‌ها چگونه نتیجه می‌دهد.

● **استفاده از مواد قابل بازیافت برای پروژه‌های هنری:** نمایش فیلم‌های محیط زیستی به دانش‌آموزان و اضافه کردن کتاب‌های مرتبط با محیط زیست به کتابخانه مدرسه و آگاهی‌بخشی به والدین دانش‌آموزان در مورد مدرسه سبز و نقش مدرسه‌ها در حفظ محیط زیست.

● **تعیین قهرمان بازیافت از مدرسه‌های سبز:** ایده‌ها و موفقیت‌های مدرسه‌های سبز با هم به اشتراک گذاشته شوند و از هر مدرسه دانش‌آموزان فعال در بازیافت به صورت ماهانه معرفی و به آن‌ها جوایزی اهدا شود.

● **استفاده از مواد قابل بازیافت در محیط مدرسه:** برای استفاده مجدد از این مواد ایده‌های گوناگونی وجود دارند؛ مانند تبدیل بطری‌های پلاستیکی به گلدان و ساخت اجاق خورشیدی.

● **ارتباط با نهادهای بازیافت:** ارتباط با نهادها و سازمان‌های محیط زیستی و بهره‌گیری از ایده‌ها و اطلاعات

آن‌ها در محیط مدرسه.

● **برگزاری جشن پیشرفت:** هنگامی که یک مدرسه به اهداف سالانه بازیافت و پایداری خود رسید، می‌تواند به راهی خلاقانه موفقیت خود را جشن بگیرد و برای تلاش‌هایشان به دانش‌آموزان پاداش دهد.

● **روز ساخت نقاشی دیواری:** بچه‌ها می‌توانند از زباله‌های دورریختنی مانند در بطری یک نقاشی دیواری بسازند و با خلاقیت خود پیامی زیست‌محیطی را به نمایش بگذارند.

● **تشویق عادت‌های خوب:** یادآوری‌های کوچک در مدرسه، مانند پوسترهایی که یادآوری می‌کنند زباله‌ها را سریع جمع کنید یا زباله‌ها را بازیافت کنید، می‌تواند به نهادینه کردن عادت‌های خوب کمک زیادی کند.

● **روز غذای محلی:** دانش‌آموزان می‌توانند ماهی یک‌بار یا هر چندماه یک‌بار غذای تازه و محلی را به مدرسه بیاورند. بچه‌ها این فرصت را خواهند داشت که فایده‌های غذاهای محلی را بیاموزند تا از کسب و کارهای کوچک حمایت شود.

● **ایجاد بازارچه‌ای از دست‌سازهای دانش‌آموزان:** از دانش‌آموزان خواسته می‌شود با مواد قابل بازیافت وسایل زیبایی بسازند و آن‌ها را در بازارچه مدرسه در بین دانش‌آموزان مدرسه خود یا مدرسه‌های دیگر به فروش برسانند.

مدرسه‌های سبز برای پرورش فرهنگ مثبت و مترقی محیطی مناسب ایجاد می‌کنند. این مدرسه‌ها به منزله ابزار آموزشی، آموزش زیست‌محیطی و مشارکت را گرد هم می‌آورند تا به‌عنوان آزمایشگاه‌های زنده، برای آموزش و ابتکارات سازگار با محیط‌زیست عمل کنند. همچنین، فرصت‌های بیشتری برای یادگیری در فضای باز و عملی ارائه می‌دهند که الهام‌بخش نسل بعدی مباحثان محیط زیست است. لذا بهتر است برای ایجاد چنین مدرسه‌هایی در کشور اهتمام بیشتری صورت گیرد.

منابع

1. <https://leverageedu.com/blog/environmental-conservation/>
2. Chan, T. C. (2013). An Examination of Green School Practices in Atlanta Schools. Online Submission.
3. <https://www.weareteachers.com/green-school-tips/>
4. <https://www.glsed.co.uk/blog/smart-community/eco-school-ideas-23-ways-to-make-your-school-green>
5. <https://www.greenschoolsalliance.org/why>